

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 8Cdo/55/2019                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1114216631                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 26.08.2020                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Ladislav Górász          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2020:1114216631.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu G.. F. H., bývajúceho v D., G. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Ulica Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody, ktorý spor bol vedený na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 5C/53/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. septembra 2018 sp. zn. 9Co/53/2017, takto

### rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 27. septembra 2018 sp. zn. 9Co/53/2017 a rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 27. októbra 2016 č.k. 5C/53/2014-262 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súde Bratislava I na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 27. októbra 2016 č.k. 5C/53/2014-262 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd rozhodol o splnení povinnosti žalovanou zaplatiť mu celkom 5 794,84 eur z titulu náhrady trov jeho obhajoby v trestných konaniach a náhrady trov predbežného prerokovania nároku, ktoré trovy zaplatil v súvislosti s jeho trestnými stíhaniaми, ktoré sa naostatok skončili zastavením z dôvodu premlčania. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že keďže žalobca vyvodzuje zodpovednosť štátu za škodu z podľa neho nezákonného rozhodnutia, ktoré bolo vydané pred 1. júlom 2004 [kedy nadobudol účinnosť zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej iba „zákon č. 514/2003 Z.z.“)], treba na danú vec aplikovať ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej iba „zákon č. 58/1969 Zb.“). S prihliadnutím na závery rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej iba „najvyšší súd“) sp.zn. 1Cdo/53/1993 a 4MCdo/15/2009, rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej iba „ESLP“) vo veci Lavrechov vs. Česká republika a nálezú Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej iba „ústavný súd“) sp.zn. II. ÚS 163/2013 ustálil, že nie každé rozhodnutie o vznesení obvinenia, ktoré nevyústilo do právoplatného odsúdenia je možné paušálne považovať za nezákonné, ale je nutné preskúmať vždy konkrétne okolnosti trestnej veci a dôvody zastavenia trestného stíhania. Vychádzajúc z okolností danej veci ustálil, že «Súd mal v konaní za preukázané, že u žalobcu nie je daný právny nárok

na náhradu škody v zmysle zákona č. 58/1969 Zb., keď vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že trestné stíhanie, ktoré sa viedli proti žalobcovi boli zastavené z dôvodu, že zanikla trestnosť činu v dôsledku premlčania, a teda nie z dôvodu, že k zastaveniu trestného stíhania došlo v dôsledku toho, že vykonaným dokazovaním sa preukázalo, že žalobca trestný čin nespáchal, resp. že skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie viedlo sa nestal či nie je trestným činom. V konaní nebolo preukázané, že trestné stíhanie ani nemali byť voči žalobcovi ako obvinenému vedené. Trestné stíhanie žalobcu ako obvineného bolo ... zastavené pretože trestné stíhanie je premlčané. Žalobcovi neprináleží náhrada škody v dôsledku zastavenia trestného stíhania pre zánik trestnosti z dôvodu premlčania. Súd poukazuje na ustanovenie § 5 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., ktoré treba z hľadiska systematického výkladu použiť analogicky a ktoré vymedzujú prípady kedy poškodený nemá právo na náhradu škody. V rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 53/93 (zrejme správne sp. zn. 1 Cdo 53/93, poznámka dovolacieho súdu) je uvedené, že ten proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Uvedené právo však nemá ten kto si obvinenie zavinil sám a ten kto bol spod obžaloby oslobodený alebo trestné stíhanie proti nemu bolo zastavené len preto, že nie je spáchaný trestný čin zodpovedný alebo mu bola udelená milosť alebo bol amnestovaný. Podľa názoru súdu skutočnosť, že trestné stíhanie žalobcu bolo zastavené pretože je premlčané je možné pri výklade a aplikácii ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. dovodiť, že nie je na mieste žalobcovi priznať právo na náhradu škody v prejednávanej veci, keď zastavením trestného stíhania nebolo preukázané, že žalobca ako trestne stíhaná osoba sa svojim konaním zákonom kvalifikovaného skutku ako trestný čin nedopustil. Skutočnosť, že orgánom štátu zanikla povinnosť páchatelovi trestného činu uložiť primeraný trest a páchatelovi zanikla povinnosť trest strpieť nezakladá sama o sebe právo páchatel'a na náhradu škody. Súd prisvedčil v tomto smere žalovanej, že bolo na žalobcovi, aby so zastavením trestného stíhania nesúhlasil a tak dosiahol svoje oslobodenie spod obžaloby pokiaľ si bol istý svojou nevinnou a nezákonnosťou trestného stíhania».

2. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 27. septembra 2018 sp. zn. 9Co/53/2017 potvrdil odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a o trovách rozhodol tak, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a v celom rozsahu na ne odkázal. Na zdôraznenie ich správnosti dodal: «Súd prvej inštancie aj v zmysle požiadavky spravodlivého procesu a princípu právnej istoty vyjadreného v čl. 2 ods.2 základných princípov vo svojom rozhodnutí poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax. Odvolací súd nad rámec správnosti tohto postupu a citovaných rozhodnutí odkazuje aj na novšie rozhodnutia, ktoré sú potvrdením ustálenej praxe pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením a je judikatúrou súdov považovaný za špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu, ktorý sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Z právnej vety judikátu R 37/2014 vyplýva, že zmyslu a účelu § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. (plne akceptovateľné aj v prípade aplikácie zák.č. 58/1969 Zb.) v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Tento výklad považuje za ústavne konformný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (porovnaj napr. jeho nálezy sp. zn. II. ÚS 25/2011 a I. ÚS 320/2016). Z uvedeného je zjavné, že ustálená súdna prax považuje nenaplnenie predpokladu o spáchaní trestného činu obvineným za nevyhnutnú podmienku pre vznik nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Táto podmienka je pritom splnená vždy, ak trestné stíhanie obvineného bolo zastavené z dôvodu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, sa nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený. O nenaplnení predpokladu spáchania trestného činu obvineným však nemožno hovoriť v prípade premlčania trestného stíhania, kedy dôvod zastavenia trestného stíhania závisí len od splnenia objektívne zákonom stanovených podmienok (od márneho uplynutia premlčacej doby), spáchanie skutku majúceho znaky trestného činu obvineným ale nijako nespochybňuje, záver ktorý potvrdil Najvyšší súd Slovenskej republiky v aktuálnom rozhodnutí zo dňa 23. júla 2018 sp.zn. 1 Cdo 167/2016, preto možno s istotou potvrdiť správnosť úvahy súdu prvej inštancie nielen v prijatí tohto právneho záveru, ale aj v následnej úvahe, že pokiaľ je obvinený toho

názoru, že trestné stíhanie bolo bez ohľadu na jeho premlčanie proti nemu vedené nedôvodne, nič mu nebráni, aby v zmysle § 9 ods. 3 Trestného poriadku ďalej trval na pokračovaní trestného stíhania a následne dosiahol taký výsledok trestného konania, ktorý bude znamenať jeho úplnú rehabilitáciu a zároveň mu otvorí cestu k náhrade škody vzniknutej v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním. Nedôvodná je preto obrana žalobcu prezentovaná v odvolaní, že civilný súd vychádzal z prezumpcie viny, pričom žalobca žiadnym spôsobom nezadal príčinu na zastavenie trestného stíhania, ktoré považuje za zlyhanie štátu. Opačný výklad, smerujúci v takýchto prípadoch k priznaniu práva na náhradu škody len s poukazom na zastavenie trestného stíhania a princíp prezumpcie neviny, tak ako sa žalobca mylne domnieva, by celkom zjavne protirečil zmyslu a systematike zákona o zodpovednosti štátu pri náhrade škody, pretože za týchto okolností by jeho uplatnenie v praxi mohlo viesť aj k odškodneniu skutočných páchatel'ov trestných činov, čo by bolo v priamom rozpore s dobrými mravmi ako aj so zásadou *ex iniuria ius non oritur* (z bezprávia nemôže vzísť právo). Vzhľadom na vyššie uvedené je teda správny záver súdu prvej inštancie, že u žalobcu nie je daný právny nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 58/1969 Zb., keď vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že trestné stíhanie, ktoré sa viedli proti žalobcovi boli zastavené z dôvodu, že zanikla trestnosť činu v dôsledku premlčania a teda nie z dôvodu, že k zastaveniu trestného stíhania došlo v dôsledku toho, že vykonaným dokazovaním sa preukázalo, že žalobca trestný čin nespáchal, resp. že skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie viedlo sa nestal či nie je trestným činom».

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu žalobca podal dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) a odôvodňuje ho tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci otázky dosiaľ neriešenej v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu, a to otázky «či premlčanie trestného stíhania, v štádiu po vznesení obvinenia, vylučuje náhradu škody podľa zák. č. 58/1969 Zb.» Pokiaľ sa odvolací súd pri riešení otázky dosahu zastavenia trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania na vznik práva na náhradu škody odvoláva na závery rozsudku odvolacieho súdu z 23. júla 2018 sp.zn. 1Cdo/167/2016, robí tak podľa žalobcu nenáležite, pretože v ňom obsiahnuté závery vychádzajú z aplikácie ustanovení, najmä ustanovenia § 8 ods. 6 písm. g/ zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré ale na danú vec, ktorá sa mala správne posúdiť podľa ustanovení zákona č. 58/1969 Zb., nie sú aplikovateľné. Zákon č. 58/1969 Zb. právnu úpravu obdobnú ustanoveniam § 8 ods. 6 písm. g/ zákona č. 514/2003 Z.z. neobsahoval, «a zo žiadnej normy nevyplýva možnosť posudzovať vec, na ktorú sa vzťahuje zák.č.58/1969 Zb. podľa § 8 ods. 6 písm. g/ zákona č. 514/2003 Z.z.». Žalobca osobitne upriamil pozornosť dovolacieho súdu na ustanovenia § 5 ods. 2 písm. b/ a § 6 ods. 3 zákona č. 58/1969 Zb. vylučujúce právo na náhrady škody, ktoré neobsahujú žiadnu zmienku o vylúčení zodpovednosti z dôvodu zániku trestnosti v dôsledku premlčania trestného stíhania. Podľa žalobcu «inštitút objektívnej zodpovednosti nepripúšťa žiadnu analógiu, ani rozširujúci výklad».

4. Žalovaná sa k dovolaniu, ktoré jej bolo doručené elektronicky 8. februára 2019, nevyjadrila.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je procesne prípustné a zároveň aj dôvodné.

6. Žalobca v dovolaní uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

7. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

8. V danom prípade žalobca v dovolaní zákona zodpovedajúcim spôsobom zadefinoval relevantnú právnu otázku (viď bod 3. tohto uznesenia), ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Prípustnosť jeho dovolania preto vyplýva z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

9. Žalobca vidí nesprávnosť právneho posúdenia vyššie vymedzenej právnej otázky v tom, že podľa jeho názoru ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. výslovne nevylučovali právo na náhradu škody z dôvodu zániku trestnosti v dôsledku premlčania trestného stíhania, pričom «inštitút objektívnej zodpovednosti nepripúšťa žiadnu analógiu, ani rozširujúci výklad», aký nenáležite použili sudy nižších stupňov. Podľa dovolacieho súdu treba tejto dovolacej námietke žalobcu prisvedčiť.

10. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že záver o výluke zodpovednosti štátu súd vyvodil na základe analógie («Súd poukazuje na ustanovenie § 5 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., ktoré treba z hľadiska systematického výkladu použiť analogicky a ktoré vymedzujú prípady kedy poškodený nemá právo na náhradu škody»). Odvolací súd sa s uvedeným záverom súdu prvej inštancie stotožnil.

11. Nosnou otázkou v danej veci teda bola otázka, či je možné rozšíriť taxatívny výpočet prípadov, kedy štát nezodpovedá za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. (§ 5 ods. 2) na základe analógie aj na prípad, keď k zastaveniu trestného stíhania došlo z dôvodu jeho premlčania v priebehu trestného konania.

12. Podľa § 5 ods. 2 písm. b/ zákona č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody (náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe, poznámka dovolacieho súdu) nemá ten, kto bol spod obžaloby oslobodený alebo proti komu bolo trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin trestne zodpovedný alebo že mu bola udelená milosť alebo že trestný čin bol amnestovaný. Podľa § 6 ods. 3 písm. b/ zákona č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody (náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste, poznámka dovolacieho súdu) podľa predchádzajúcich odsekov nemá ten, proti komu bolo neskoršie trestné stíhanie zastavené len preto, že mu bola udelená milosť alebo že po právoplatnosti pôvodného rozsudku bola udelená amnestia vzťahujúca sa na čin, za ktorý bol pôvodný trest uložený.

13. V citovaných ustanoveniach § 5 ods. 2 písm. b/ a § 6 ods. 3 písm. b/ zákona č. 58/1969 Zb. absentuje výslovná úprava výluky zodpovednosti štátu v prípade zastavenia trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania. V danej veci bolo preto potrebné posúdiť, či je možné rozšíriť zákonom ustanovené dôvody výluky zodpovednosti použitím analógie.

14. Inštitút analógie sa pri aplikácii práva využíva v prípadoch, ak určitý spoločenský vzťah nie je upravený konkrétnym ustanovením príslušného zákona, resp. iného právneho predpisu (analogia legis), resp. ak existuje spoločenský vzťah, na ktorý nepamätá právna norma, ktorá by ho regulovala (analogia iuris) (II. ÚS 317/09). V prípade analógie zákona (analogia legis) ide o prenesenie zákonného hodnotiaceho meradla na zákonom (alebo iným právnym predpisom) neupravenú právnu otázku na základe podobnosti. Posúdenie, resp. výklad, či v danom prípade ide o takú otázku, ktorá môže byť predmetom analógie zákona, ako aj prípadné použitie analógie zákona (podobného právneho predpisu na podobný vecný stav), a rozhodnutie na základe jej použitia patrí zásadne do právomoci všeobecného súdu (m. m. II. ÚS 122/03).

15. Použitie analógie (rozhodovanie podľa obdoby - pravidlo o obdobnom ustanovení) prichádza do úvahy, keď má súd (alebo iný štátny orgán) rozhodnúť prípad, ktorý nepredvída žiadna platná právna norma, keď zákon mlčí, existuje teda medzera v práve. Súd (alebo iný štátny orgán) pri aplikácii analógie nevytvára novú právnu normu, ale na základe platného práva konštituuje individuálnu právnu normu, pravidlo pre daný prípad. Teda činnosť aplikačného orgánu má vždy charakter individuálneho podnormatívneho regulovania, ktoré sa vykonáva v procese aplikácie práva.

16. Vyplnenie medzery v právnej úprave je ale možné len vtedy, ak existuje reálna medzera v práve, teda chýba konkrétna norma, ktorá by sa na daný prípad vzťahovala. Vyplnenie medzier v práve nie je možné, ak existuje zastaralá, niektoré otázky neriešiacia, no stále platná a účinná právna norma upravujúca daný spoločenský vzťah. Naostatok, nie každé „mlčanie zákona“ je medzera v právnej úprave; sú skutkové stavy, ktoré vedome nie sú zákonodarcom upravené („výrečné mlčanie zákona“).

17. Podľa najvyššieho súdu úprava výluky zodpovednosti štátu v ustanoveniach § 5 ods. 2 písm. b/ a § 6 ods. 3 písm. b/ zákona č. 58/1969 Zb. bola úplná, bez medzier [i v čase vzniku legislatívnej úpravy

zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom zákon upravoval spôsob skončenia trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania (11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 141/1961 Zb. Trestný poriadok v znení v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 58/1969 Zb.)). Súd rozhodujúci o žalobe o náhradu škody vzniknutej hradením trov obhajoby žalobcu v trestných konaniach a predbežného prerokovania nároku, ktoré zaplatil v súvislosti s jeho trestnými stíhaniami, ktoré sa naostatok skončili zastavením z dôvodu premlčania, preto nemohol konštituovať ďalšiu individuálnu právnu normu, pravidlo pre prípad, že trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu premlčania trestného stíhania.

18. Podľa Čl. 46 ods. 3, 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

19. Podľa Čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

20. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, je ústavným právom (čl. 46 ods. 3 ústavy). Preto by sa právna úprava mala v pochybnostiach vykladať v neprospech štátu, nie nad rámec zákonom explicitne stanovených výluk z odškodnenia.

21. Dobová odborná literatúra i súdna prax analogické rozširovanie prípadov výluky zodpovednosti nad rozsah uvedených v § 5 ods. 2 písm. b/ a § 6 ods. 3 písm. b/ zákona č. 58/1969 Zb., odmieta. «Pokiaľ sa zodpovednosť vylučuje len preto, že ide o osobu, ktorá nie je trestne zodpovedná, alebo o osobu, ktorá dostala milosť či amnestiu (§ 5 ods. 2 písm. b/ a § 6 ods. 3 písm. b/ zákona ), je vylúčenie zodpovednosti motivované tým, že tieto okolnosti nepopierajú zákonnosť vzatia do väzby alebo výkon trestu» (Luby, Š.: Zodpovednosť štátu za škodu, Obzor, Bratislava 1971, str.74 ). Judikát R 35/1991 zreteľne ustálil, že «Uvedené právo (rozumej právo na náhradu škody podľa ustanovení § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. , poznámka dovolacieho súdu) nemá pouzre ten, kto si obvinení sám zavinil, a ten, kto byl obžaloby zproštěn, nebo proti němuž bylo trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný, nebo že mu byla udělena milost anebo, že trestný čin byl amnestován».

22. Vzhľadom na vyššie uvedený záver najvyšší súd považuje za nenáležitú argumentáciu odvolacieho súdu zahŕňajúcu aj poukaz na ustálenú súdnu prax, ktorá považuje nenaplnenie predpokladu o spáchaní trestného činu obvineným za nevyhnutnú podmienku pre vznik nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia a dôvodí, že táto podmienka je pritom splnená vždy, ak trestné stíhanie obvineného bolo zastavené z dôvodu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, sa nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený a že o nenaplnení predpokladu spáchania trestného činu obvineným ale nemožno hovoriť v prípade premlčania trestného stíhania, kedy dôvod zastavenia trestného stíhania závisí len od splnenia objektívne zákonom stanovených podmienok (od márneho uplynutia premlčacej doby), spáchanie skutku majúceho znaky trestného činu obvineným ale nijako nespochybňuje.

23. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky žalobcu, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení v takej otázke, dosiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu neriešenej, ktorá bola podkladom pre záver o tom, že zákonom č. 58/1969 Zb. ustanovené dôvody výluky zodpovednosti nebolo možné rozšíriť použitím analógie, najvyšší súd uzatvára, že dovolanie žalobcu je nielen prípustné, ale tiež dôvodné a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, najvyšší súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP).

24. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.